

**CONFERÈNCIA ANUAL CAMOC
BARCELONA 2021**

Connectar ciutats, connectar ciutadans. Cap a una sostenibilitat compartida

De l'1 al 4 de desembre de 2021

PROGRAMA

MUHBA Turó de la Rovira. Foto: Teresa Macià

**MUHBA (Museu d'Història de Barcelona – Ajuntament de Barcelona), Barcelona,
Catalunya, Espanya**

Contacte: camoc2021barcelona@gmail.com

PROGRAMA

Connectar ciutats, connectar ciutadans. Cap a una sostenibilitat compartida

Benvolguts col·legues,

Ens plau convidar-vos a la Conferència Anual CAMOC Barcelona 2021, que tindrà lloc de l'1 al 4 de desembre de 2021 amb el lema "Connectar ciutats, connectar ciutadans. Cap a una sostenibilitat compartida".

El CAMOC i el MUHBA (Museu d'Història de Barcelona) proposen tres dies de treball compartit per reflexionar sobre les principals àrees d'una nova museologia urbana per al segle XXI. Estableixen l'objectiu de passar del concepte de "museu de ciutat" al de "museu dels ciutadans", fermament basat en la recerca duta a terme en els camps de la història urbana, la gestió del patrimoni i la participació ciutadana.

Després de més d'un any de pandèmia mundial, el títol de la conferència anual CAMOC Barcelona 2021 ha adquirit un nou significat. El canvi tecnològic accelerat per la pandèmia i l'actual incertesa social i política posen en relleu la importància de les ciutats i les xarxes urbanes per al futur mundial. La reinvençió dels museus de ciutat pot ser cabdal en la construcció d'un món democràtic amb més justícia social i amb més respecte al planeta.

La trobada CAMOC 2021 se centrarà en el paper que els museus de ciutat poden exercir com a institucions estratègiques de cohesió urbana, social i cultural, i també com a centres de coneixement per al desenvolupament urbà. El museu de ciutat com a espai de coneixement de la història urbana i el patrimoni es pot configurar com un eix descriptiu innovador que fomenti nous vincles i es faci ressò dels esforços per assolir la veritat, la igualtat i el diàleg cultural. Connectar les ciutats i els ciutadans en una xarxa de diferents nivells que tinguin en compte alhora la perspectiva de barri, de ciutat i global pot contribuir a una economia urbana més diversificada i sostenible. Els museus de ciutat poden promoure noves pràctiques de turisme respectuoses amb l'entorn i la població local. A més, els museus de ciutat haurien de ser vistos com a nodes clau de coneixement tècnic pel que fa a conservació i gestió del patrimoni, innovació cultural i cohesió urbana que poden contribuir al desenvolupament local.

En resum, el programa de la conferència es refermarà en tres conceptes: el treball del museu, el relat de la ciutat i l'empoderament de la ciutadania. A més, es farà un taller amb el títol "El potencial ocult dels museus de ciutat".

CAMOC Barcelona 2021 se celebrarà de manera presencial, però també es retransmetrà en directe. La conferència tindrà lloc en dos espais del Museu, Plaça del Rei l'1 i 2 de desembre, i Oliva Artés el 3 de desembre.

Les visites, les experiències de capvespre i les sortides després de la conferència formen part del programa presencial. Algunes de les visites s'enregistraran per oferir una alternativa a les persones que segueixin la conferència en línia.

INSCRIPCIÓ A LA CONFERÈNCIA

Presencial (de pagament): entrades per al CAMOC BCN 2021 a Eventbrite
<https://www.eventbrite.com/e/camoc-barcelona-2021-tickets-198570869817>

En línia (gratuïta): els participants en línia han d'emplenar el formulari d'inscripció a:
<https://forms.gle/9ZKat9JCeW4GFMzu7>

Vista aèria de l'Eixample, Barcelona- Foto: Pepe Navarro

PROGRAMA

30 DE NOVEMBRE DE 2021 / DIMARTS (MUHBA Plaça del Rei)

19.00 Benvinguda a Barcelona - Inauguració del pati de la Casa Padellàs

Els qui ja siguin a Barcelona estan convidats a la inauguració pública del renovat pati de la Casa Padellàs del Museu, on els convidats podran veure la nova lluernia i l'impressionant Rellotge dels Flamencs o gran rellotge de Barcelona, de 1576 (4,4 metres d'alçada i 5,5 tones de pes), i després visitar lliurement el subsòl arqueològic en un recorregut per la Barcelona romana i medieval.

PRIMER DIA: 1 DE DESEMBRE DE 2021 / DIMECRES (MUHBA Plaça del Rei)

08.30 - 09.00 Inscripció

La bossa de la conferència també es podrà recollir el dia abans al Museu.

09.00 - 09.15 Discursos d'obertura

Museu d'Història de Barcelona, MUHBA, director - **Joan Roca**
CAMOC-ICOM, presidenta - **Joana Sousa Monteiro**
ICOM Espanya, Comitè Nacional, presidenta - **Teresa Reyes**

09.15 - 11.00 *Passat, present i futur dels museus de ciutat*

09.15 - 09.45 El CAMOC, una breu història, **Joana Sousa Monteiro**

09.45 - 11.00 Passat, present i futur dels museus de ciutat: taula rodona amb tres promotors clau del CAMOC: **Suay Aksoy, Ian Jones i Chet Orloff**

11.00 - 11.30 PAUSA

11.30 - 13.30 Sessió 1. *Organitzar el museu*

En aquesta sessió explorarem el potencial del museu de ciutat com a centre de coneixement i innovació en història, patrimoni i museologia, amb noves tecnologies i nous formats en un entorn urbà que canvia molt de pressa. I també com a institució d'R+D que aborda l'estructura del museu i l'espai urbà com a actius per al desenvolupament local.

- **Michał Niezabitowski**, "Municipal museums and global polarization", Museu de Cracòvia, Polònia
- **Elena Pérez Rubiales**, "Museum narratives. The city in 55 rooms", MUHBA - Barcelona, Espanya
- **Marco Edoardo Minoja**, "From Museum districts to Cultural districts. Linked open museums as a cultural strategy", Museus Municipals de Milà, Itàlia
- **Anna Trapkova**, "Moscow without Outskirts: The Research of the Remote Kapotnya District in the Museum of Moscow", Museu de Moscou, Rússia
- **Michael González Sánchez**, "Museum of the City of Havana and the 'Havanía Project': counterpoint or fusion of the interpretation of 'stories' of the Havana territory?", L'Havana, Cuba

- **Paula Talib Assad, Nádia Bosquê, Marcos Cartum, Henrique Siqueira i Danilo Montingelli**, "The city as a museum collection: management perspectives from the strategic planning of the City Museum of São Paulo", Museu de la Ciutat de São Paulo, Brasil

- **DEBAT**

13.30 - 15.15 RECEPCIÓ I DINAR

Recepció per les autoritats de Barcelona i dinar

15.15 - 16.30 Sessió Ignite 1 - en línia

- **Senka Ibrisimbegovic**, "The city contemporary museum as a knowledge- generating institution. Case study: City of Sarajevo _Future Museum quarter", Museus Municipals de Bòsnia i Hercegovina
- **Manar Mazhar Ashour Hassan**, "The City Museum of Cairo: Khedival Cairo", El Caire, Egipte
- **Patricia Elsa Brignole**, "Regional urban museology, between tradition and sustainable local development", Córdoba, Argentina
- **Eddie Butler-Bowdon**, "The past is always tense, the future perfect!", Melbourne, Austràlia
- **Ha Duong**, "City museums in sustaining cultural heritage of minority communities - a case study of the Danang City Museum and the Katu ethnic culture", Da Nang, Vietnam
- **Akiko Okatsuka**, "Changing Tokyo", Tòquio, Japó
- **Cheng Yanni**, "How could museum play a role in rural-urban integration", Xi'an, Xina

- **DEBAT**

16.30 - 17.00 PAUSA

17.00 - 19.30 *Museus de ciutat: com gestionar la sostenibilitat urbana*

17.00 - 18.00 Visita a l'exposició *Alimentar Barcelona*

Ciutat, proveïment i salut des d'una perspectiva històrica a llarg termini

18.00 - 19.30 Com plantegen tres museus de ciutat la sostenibilitat urbana

Taula rodona: *Hortas de Lisboa* (Museu de Lisboa, Joana Sousa Monteiro), *Die Stadt und das Grün* (Museu de la Història de Frankfurt, Jan Gerchow) i *Alimentar Barcelona* (MUHBA – Ramon Pujades)

19.30 - 20.00 Experiència de capvespre 1

Patrimoni medieval per a la innovació als museus: tast de piment (vi aromatitzat), organitzat conjuntament amb la Fundació Alícia, institució associada al MUHBA que es dedica a la recerca històrica i la innovació en alimentació.

SEGON DIA: 2 DE DESEMBRE DE 2021 / DIJOUS (MUHBA Plaça del Rei)

09.00 - 12.30 Sessió 2. Relatar la ciutat

Els museus de ciutat són el portal i el mirall de les ciutats que mostren. La ciutat és el seu tema d'estudi i d'acció, en moltes dimensions, des de la metròpoli fins als barris. Relatar la ciutat requereix una narrativa coherent dels processos urbans.

09.00 - 10.00 Sessió 2. Primera part

- **Lydia Muthuma i Flora Mutere-Okuku**, "Re-fashioning the city museum: Nairobi walking tours", Nairobi, Kenya
- **Inga Sarma**, "Looking for city image and identity", Jürmala, Letònia
- **Shruthi Ramesh, Bhagyasshree Ramakrishna i Shriya Dhir**, "Curating Informalities: Syncretism of Social Innovation in the City", Bombai, Índia

- DEBAT

10.00 - 10.45 Diàleg. History, heritage and museum: without research, no city reporting!

Per Àlex Sánchez i Manel Guàrdia, Barcelona, Espanya

10.45 - 11.10 PAUSA

11.10 - 12.30 Sessió 2. Segona part

- **Johanna Vähäpesola**, "New interpretations of municipal school history – conceiving a self-service museum promoting access to education", Espoo, Finlàndia
- **Otto Hochreiter**, "The Fiction of Narrative. History in the Museum Space", Graz, Àustria
- **Lindinxiwa Mahlasela**, "Forging collective memories to foster cohesive communities", Port Elizabeth, Sud-àfrica
- **Anna Sirro**, "City museum. Long story of urban enlightenment with many names. Challenges during renovation of the main exhibitions of the museum of the History of St. Petersburg", Sant Petersburg, Rússia

- DEBAT

12.30 - 13.30 Assemblea del CAMOC

13.30 - 14.40 DINAR AL MUSEU

14.40 - 19.20 TALLER: *El potencial ocult dels museus de ciutat*

El taller començarà amb la visita a l'exposició *Barcelona Flashback*, la proposta d'un mètode del MUHBA que interroga la història per llegir la ciutat. Després de la visita es presentaran els punts clau per participar en un laboratori d'idees sobre la concepció dels museus de ciutat del segle XXI, a càrrec de Joan Roca. Tot seguit, hi ha previst un debat sobre els museus de ciutat a les metròpolis de creixement ràpid de tots els continents. Es prestarà una atenció especial a les ciutats africanes i al debat sobre *The 4 Meridians Proposal*, amb el suport de Ciutats i Governes Locals Units (CGLU) i l'Ajuntament de Barcelona.

14.40 - 16.00 Mètodes. Visita a *Barcelona flashback*

16.00 - 16.30 PAUSA

16.30 - 17.00 Procediments. Una guia per muntar museus de ciutat, per Joan Roca

17.00 - 18.00 Models. Agrupar els nous paradigmes de museu de ciutat

18.00 - 19.20 Estratègies. Debat sobre els museus de ciutat en ciutats en expansió de tots els continents i sobre The 4 Meridians Proposal for Africa and Europe

19.30 - 20.00 Experiència de capvespre 2

Ciutats cosmopolites que generen patrimoni nacional: *Barcelona jazz concert* a càrrec del Quatre Cordes Ensemble. Descobrirem com, a la Barcelona del segle XX, el jazz americà, amb les seves arrels africanes, es va convertir en una tradició nacional catalana. L'experiència tindrà lloc al mateix museu (Pati del Verger) i inclourà un aperitiu constituït per una infusió de te de roca.

TERCER DIA: 3 DE DESEMBRE DE 2021 / DIVENDRES (MUHBA Oliva Artés)

08.40 **Trasllat amb autobús del centre de la ciutat al MUHBA Oliva Artés**

09.00 - 10.45 ***Caminada urbana per abordar el tema de les perifèries***

Una passejada del Poblenou industrial al Poblenou postmodern

Finalitat: buscar nous mètodes de visites metropolitanes en l'època digital. La caminada acabarà a Oliva Artés, el laboratori d'història contemporània del MUHBA i aparador del seu darrer projecte: *Barcelona i futbol*.

10.45 - 11.15 PAUSA (amb entrepans dels treballadors del Poblenou)

11.15 - 14.00 Sessió 3. Construir ciutadania

Punt de partida per a la sessió: el paper que els museus de ciutat poden tenir en el segle XXI depèn, en gran mesura, de la seva capacitat per explicar la ciutat tot implicant-hi els ciutadans, tant els de la mateixa ciutat com els que venen a visitar-la, per ampliar així les bases de la democràcia cultural i repensar el turisme.

11.15 -12.00 Diàleg. *Museus de ciutat: perspectives globals arrelades i gestionades localment*, per Carme Turégano (presencial) i Paul Van de Laar (en línia)

12.00 - 14.00 Sessió 3. Presentacions

- **Annemarie de Wildt**, "A colonial coach – Debating the future of contested national heritage", Museu d'Amsterdam, Països Baixos
- **Catherine C. Cole**, "The Nunavut Heritage Centre and Sustainability of Inuit Culture, Language and Identity", Edmonton, Canadà
- **Glenn Perkins**, "Democracy Tables: Remixing Civic Dialogue", Museu d'Història de Greensboro, Estats Units
- **Andrea Delaplace**, "Narratives of an HLM - urban and social history connected", París, França
- **Neslihan Dogan i Christine de Weerdt**, "Reconciling bottom-up heritage work with collection-based mediation: Two speeds?", Gant, Bèlgica
- **Luis Carlos Manjarrés Martínez**, "Our MeCA is as we paint it: Museum of the Self-Built City, community museology as resistance", Bogotà, Colòmbia

- DEBAT

14.00 - 15.00 DINAR AL MUSEU (MUHBA Oliva Artés)

15.00 - 16.15 Sessió Ignite 2, presencial [per als que poden venir a Barcelona]

- **Caterina di Felice**, "From the neighbourhood community to the global world: the case of MUHBA Oliva Artés", Torí, Itàlia
- **Elif Çiğdem Artan**, "Intersectional Curatorial Practices: Questioning Migration and Gender in City Museums", Berlín, Alemanya

- **Mercè Tatjer Mir**, "Doing research to report the city in an alternative way. The history of L'Esquerra de l'Eixample in Barcelona", Barcelona, Espanya
- **Flavio Milandri i Giovanna Conforto**, "5Ps. People, planet, prosperity, peace, partnership. Connecting museums and communities through Storytelling", Forlì, Itàlia
- **Paola E. Boccalatte**, "Dirittibus. The Museum For/Around the City", Torí, Itàlia
- **Almudena Cruz Yábar**, "How city museums in Spain deal with 'difficult heritage'", Madrid, Espanya
- **Ramon Graus**, "Behind the façade. Comparing three building traditions: London, Lisbon, Barcelona", Barcelona, Espanya

- DEBAT

16.15 - 16.45 PAUSA

Amb beguda de xocolata de la Barcelona del segle XVIII

16.45 - 18.00 SESSIÓ DE CLOENDA

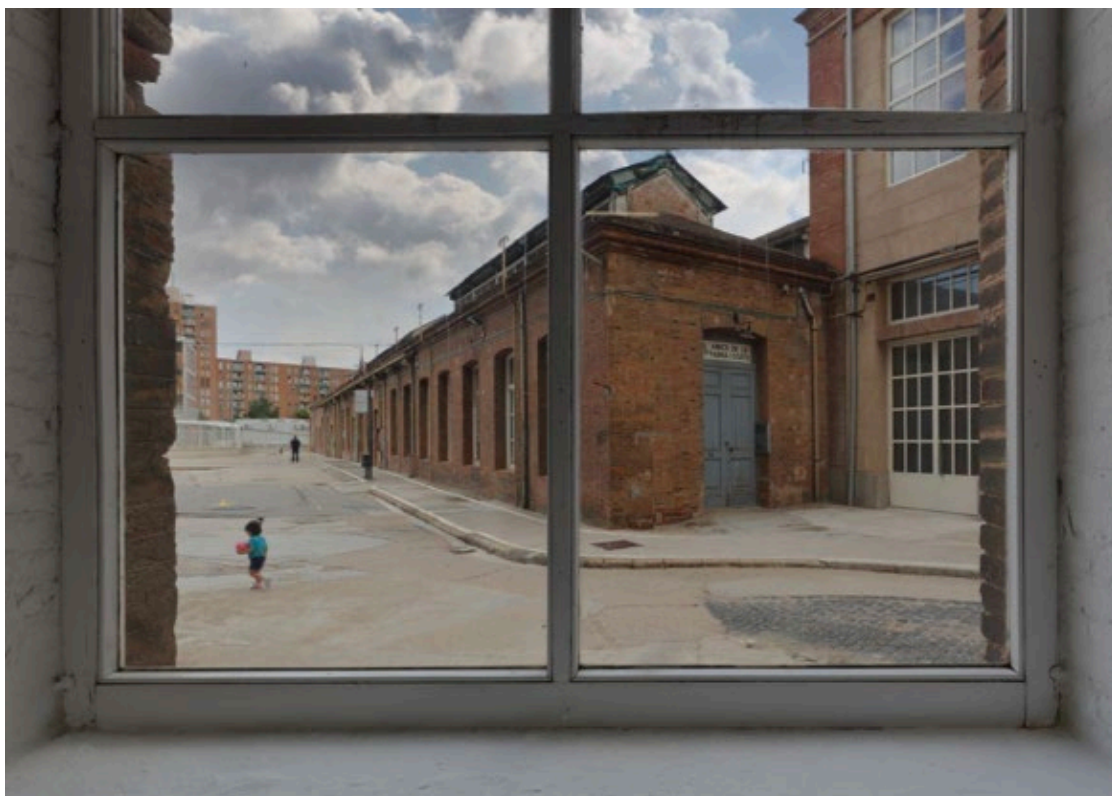
18.00 - 18.45 Experiència de capvespre 3

La història industrial alimenta l'art: *Unravel*, d'Àngel Duran, és un espectacle de dansa basat en testimonis de treballadors de les filatures de mitjan segle XX, la majoria dones supervisades per encarregats homes. Àngel Duran s'endinsa en el procés de millorar les seves condicions de vida mitjançant una feina molt dura i alienadora.

18.45 Trasllat en autobús del MUHBA Oliva Artés al centre de la ciutat

20.30 La nit del CAMOC a Barcelona:

Sopar oficial del CAMOC al pati cobert de la Casa Padellàs del MUHBA

Fàbrica Fabra i Coats, Barcelona. Foto: Manuel Cohen

QUART DIA: 4 DE DESEMBRE DE 2021 / DISSABTE

VISITES POSTCONFERÈNCIA

Visites opcionals per als qui assisteixin presencialment a la conferència a Barcelona. La inscripció es farà al lloc de la visita i serà atesa per ordre d'arribada. Mínim 8 persones, màxim 15 persones. Gratuïtes.

VISITA 1. Canvi històric i paisatge urbà. Caminada urbana per Ciutat Vella

Com llegir els complexos paisatges urbans que contenen les transformacions que s'han produït en dos mil·lennis sense caure en la tematització i la zonificació? La visita travessa Ciutat Vella en un intent d'estructurar un relat coherent a partir de les restes existents en el paisatge actual.

Grup: mínim 8 persones, màxim 15 persones.

Punt de trobada: MUHBA Santa Caterina, 10 del matí.

Durada: 3 hores.

VISITA 2. Barcelona i Catalunya: la capital i la nació

Una visita que fusiona el racionalisme de Cerdà, el creador de l'urbanisme modern, i la monumentalització de Puig i Cadafalch. Recorre la Via Laietana i el Barri Gòtic, l'Eixample, la Casa Amatller, Montjuïc i el MNAC, el museu que conserva les pintures romàniques

catalanes recuperades per Puig i Cadafalch fa un segle.

Grup: mínim 8 persones, màxim 15 persones.

Punt de trobada: MUHBA Casa Padellàs, 9.30 del matí.

Durada: 4 hores. Inclou una pausa. Trasllat amb metro.

VISITA 3. Les narratives literàries al museu de ciutat

MUHBA Vil·la Joana, al Parc de Collserola, és la casa literària del museu que ofereix un recorregut pels orígens de la creació literària, l'"Era de la literatura" a l'Europa moderna, Barcelona com a artefacte literari i el poeta català Jacint Verdaguer.

Grup: mínim 8 persones, màxim 15 persones.

Punt de trobada: MUHBA Vil·la Joana, 11 del matí.

Durada: 2 hores i mitja. Opcional: dinar al Consorci del Parc de Collserola, una institució associada al MUHBA.

VISITA 4. Gaudí i la invenció d'un Park Güell sostenible

Quan Eusebi Güell li va demanar que creés un parc residencial per a seixanta famílies,

Gaudí no només va haver de pensar en l'urbanisme i l'arquitectura, sinó també en el clima, l'aigua i una vegetació sostenible en una zona mediterrània.

Grup: mínim 8 persones, màxim 15 persones.

Punt de trobada: MUHBA Park Güell, carrer d'Olot, 10 del matí.

Durada: 2 hores i mitja.

VISITA 5. Turó de la Rovira. La Barcelona de la guerra i de la postguerra

Estructures antiaèries per defensar la República durant la Guerra Civil Espanyola (1936-39) i barraques de la postguerra, habitades fins als anys vuitanta, constitueixen un complex patrimoni sobre ciutats en crisi que s'estén des d'una perspectiva global fins al cas concret de Barcelona.

Grup: mínim 8 persones, màxim 15 persones.

Punt de trobada: MUHBA Turó de la Rovira, 10.30 del matí.

Durada: 2 hores i mitja.

ALLOTJAMENT

Oferim una llista d'hotels al centre de Barcelona, tots a cinc minuts a peu de la seu principal del MUHBA (Museu d'Història de Barcelona), on tindran lloc la major part de sessions de la conferència.

- HOTEL COLON:

<https://hotelcolonbarcelona.es/>

- CATALONIA CATEDRAL:

<https://www.cataloniahotels.com/es/hotel/catalonia-catedral?>

- HOTEL BARCELONA CATEDRAL:

<https://www.barcelonacatedral.com>

- HOTEL CATALONIA PORTAL DE L'ÀNGEL:

<https://www.cataloniahotels.com/es/hotel/catalonia-portal-del-angel>

- EXE LAIETANA PALACE HOTEL:

https://www.eurostarshotels.com/exe-laietana-palace.html?td=I00ga00&referer_code=GMB&utm_source=google&utm_medium=gmb&utm_campaign=googlemb

- HOTEL BARCELONA COLONIAL:

<https://www.hotelcolonialbarcelona.com>

- GRAN HOTEL BARCINO:

<https://www.hotelbarcino.com>

- HOTEL GÓTICO:

<https://www.hotelgotico.com>

- HOTEL SUIZO:

<https://www.hotelsuizo.com>

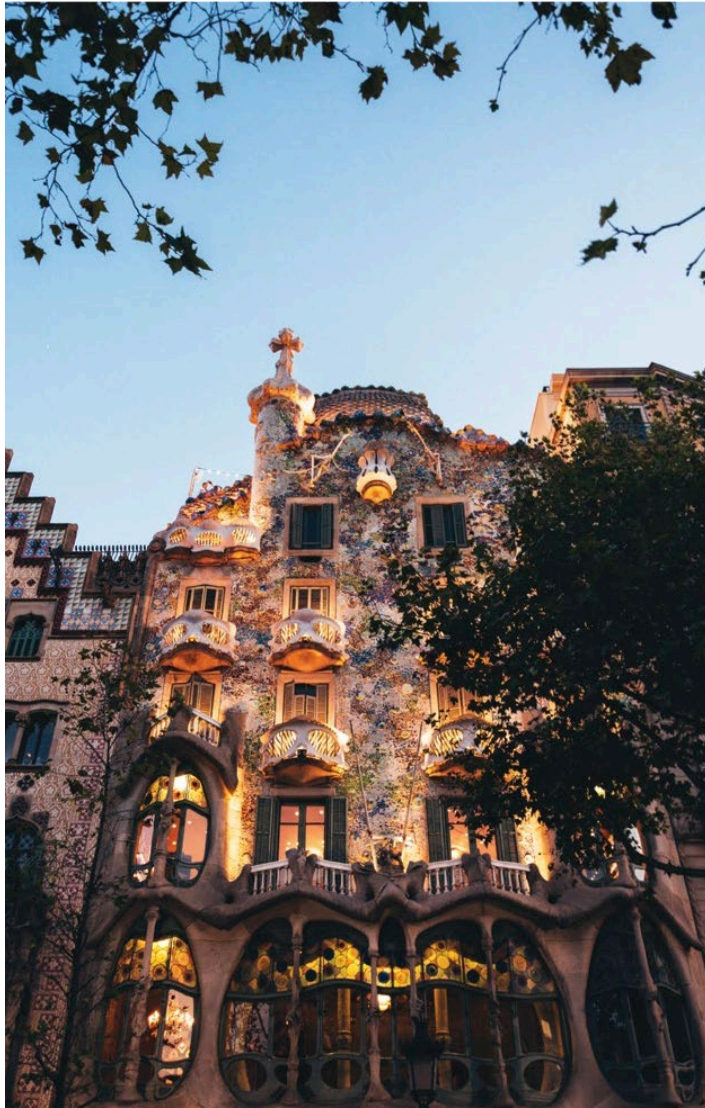
- RESIDÈNCIA D'INVESTIGADORS:

<https://www.resainn.com/alojamiento/barcelona/residencia-investigadors/>

PRINCIPALS SEUS DE LA CONFERÈNCIA

MUHBA PLAÇA DEL REI, Sala Martí l'Humà
Plaça del Rei, s/n
08002 Barcelona
(primer i segon dia)

MUHBA OLIVA ARTÉS, Laboratori
C. d'Espronceda, 142-146 (Parc del Centre del Poblenou)
08018 Barcelona
(tercer dia)

Casa Batlló, Passeig de Gràcia, Barcelona. Foto: Theodor Vasile/Unsplash

Secretaria General de l'ICOM

Maison de l'UNESCO
1 rue Miollis
75732 Paris Cedex 15
France
Tel: +33 (0) 1 47 34 05 00
Fax: +33 (0) 1 43 06 78 62
<http://icom.museum>

CAMOC

- <http://camoc.mini.icom.museum/>
- secretary.camoc.icom@gmail.com
- www.facebook.com/museumsofcities
- https://twitter.com/camoc_icom
- https://instagram.com/insta_camoc
- <https://www.linkedin.com>

/ groups/4592610/profile
• migrationcities.net

MUHBA

Museu d'Història de Barcelona

Plaça del Rei, s/n 08002 Barcelona,
Catalunya, Espanya
[https://ajuntament.barcelona.cat/
museuhistoria/ca](https://ajuntament.barcelona.cat/museuhistoria/ca)